

FIȘA DISCIPLINEI

79.10 ELEMENTE DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE TRADIȚIONALĂ

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Arhitectură și Urbanism
1.3 Departamentul	Arhitectură
1.4 Domeniul de studii	Arhitectură
1.5 Ciclul de studii	Licență + Master integrat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Arhitectură
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Elemente de cultură și civilizație tradițională	Codul disciplinei	79.10
2.2 Titularul de curs	As. Dr. Arh. Alina Voinea - alina.voinea@arch.utcluj.ro		
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect / practică	Nu este cazul		
2.4 Anul de studiu	5	2.5 Semestrul	2
2.6 Tipul de evaluare	E		
2.7 Regimul disciplinei	Categoriza formativă		
	DS		
	Opționalitate		
	DOP		

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	0	3.3 Laborator	0	3.3 Proiect	0	3.3 Practică	0
3.4 Număr de ore pe semestru	28	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	0	3.6 Laborator	0	3.6 Proiect	0	3.3 Practică	0
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru studiu individual și evaluare:												
(a) Evaluare												1
(b) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe												6
(c) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren												9
(d) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri												6
(e) Tutoriat												
(f) Alte activități												
3.8 Total ore studiu individual și evaluare (suma (3.7(a))...3.7(f))								22				
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)								50				
3.10 Numărul de credite								2				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	În caz de stare de alertă/urgență, cursul se va desfășura online, pe platforma <i>microsoft teams</i> în conformitate cu „Regulamentul pentru activitățile on-line în FAU”.
--------------------------------	---

	Participarea activă la discuțiile de la curs este consemnată și considerată în rezultatul evaluării. (A se vedea „11. Evaluare”.) Pentru documentele care vor trebui împărtășite se va folosi canalul cursului pe platforma Teams sau Google Drive. Prezența la curs este recomandată, fiind obligatorie în proporție de 50%. Studenții care nu întrunesc minim 50% nu vor fi primiți la examinarea finală și vor fi nevoiți să reconstrucționeze disciplina.
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	CE2 - desenează schițe CE4 - efectuează cercetare de teren CE5 - elaborează planuri arhitecturale CE30 - studiază relația între clădiri, oameni și mediu CO4 - aplică gândirea proiectivă sistemică CO5 - asigură armonia construcțiilor arhitecturale CO12 - dezvoltă rețele profesionale CO28 - respectă planul de lucru
Competențe transversale	CT1 - dă dovadă de inițiativă CT4 - acceptă critici și orientări CT9 - își asumă responsabilitatea CT15 - demonstrează angajament CT19 - dă dovadă de autorefecție CT20 - dă dovadă de curiozitate CT21 - gestionează evoluția personală CT23 - gândește analitic

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cod intern RAI	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și Autonomie (și corelare cu Rezultatele așteptate ale învățării din RAI corespondent din HG publicată în MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I, Nr. 940/10.X.2025 și UIA UNESCO Charter for Architectural Education)
RFAU.1	Studentul/absolventul identifică și explică elementele fundamentale ale interacțiunii dintre dimensiunile artistice și cele tehnice ale soluțiilor destinate mediului construit sau obiectelor de mobilier și design.	Studentul/absolventul elaborează analize și studii preliminare care să fundamenteze teoretic soluțiile tehnice destinate intervențiilor în mediul construit / în proiectarea obiectelor de mobilier și design.	Studentul/absolventul integrează dimensiunile artistice și cele tehnice ale proiectării într-un sistem de valori bazat pe conștiința responsabilității față de societate. a) conceperea proiectelor arhitecturale care să corespundă atât cerințelor estetice, cât și celor funcționale și tehnice;

RFAU.2	Studentul/absolventul identifică, diferențiază și explică fundamentele teoretice, istorice, filosofice și de reprezentare (bi- și tri-dimensională) ale conceperii și dezvoltării proiectelor	Studentul/absolventul culege date, elaborează sinteze de cercetare, definește elemente ale temelor de proiectare. Studentul/absolventul integrează permanent elemente de gândire critică și de cultură profesională în fluxurile de elaborare a proiectelor	Studentul/absolventul demonstrează autonomie și selectivitate în procesele de documentare preliminară elaborării proiectelor / soluțiilor tehnologice. <i>b) istoria și teoriile arhitecturii, precum și despre arte, tehnologii și științe umane conexe</i>
RFAU3	Studentul/absolventul identifică conexiunile culturale și artistice relevante într-o situație dată de proiectare. Studentul/absolventul explorează istoria și particularitățile celorlalte arte, pentru fundamentarea estetică a misiunilor și proiectelor	Studentul/absolventul integrează permanent și critic elemente de cultură artistică în fluxurile de elaborare a proiectelor.	Studentul/absolventul cultivă simțul estetic, sensul critic al valorii artistice și selectivitatea în procesele de documentare preliminară elaborării proiectelor. <i>c) artele frumoase ca factori ce pot influența calitatea conceperii proiectelor arhitecturale</i>
RFAU.5	Studentul/absolventul cercetează, identifică și explorează articulările istorice, teoretice și de reglementare normativă ale adecvării proiectului la cerințele utilizatorilor / societății. Studentul/absolventul identifică și explică elementele teoretice de principiu cu privire la ergonomie / particularitățile antropometrice, fiziologice și psihologice ale oamenilor.	Studentul/absolventul concepe și implementează studii preliminare privind dimensiunea funcțională a proiectelor. Studentul/absolventul monitorizează implementarea adecvării funcționale a soluțiilor de proiectare, de-a lungul fluxului de elaborare a proiectelor, în timpul execuției, precum și în evaluarea ulterioară dării în folosință / introducerii în producție	Studentul/absolventul pune în practică responsabilitatea proiectantului față de utilizatorii finali, față de investitor / comanditar și față de societate, precum și limitele etice ale negocierii unor soluții. <i>e) relațiile dintre ființa umană și spațiul construit, pe de o parte, și creațiile arhitecturale și mediul lor, pe de altă parte, precum și capacitatea de a înțelege necesitatea de a armoniza creațiile arhitecturale și spațiile în funcție de necesitățile și scara umană</i>
RFAU.6	Studentul/absolventul identifică palierele relevante de cunoaștere privind dimensiunile funcționale și tehnice ale proiectării și le înțelege resorturile istorice, culturale și industriale.	Studentul/absolventul elaborează cercetarea preliminară / studiile necesare definirii opțiunilor tehnice și a fezabilității generale a soluțiilor adoptate în proiectare.	Studentul/absolventul cooperează, schimbă informații și manifestă spirit critic și flexibilitate, în relația cu inginerii / alți specialiști, pentru definirea opțiunilor tehnologice eficiente și sustenabile în concepția și implementarea proiectelor. <i>i) problemele fizice și de tehnologii, precum și funcția construcțiilor, astfel încât să le doteze cu toate elementele de confort interior și de protecție climaterică, în cadrul dezvoltării sustenabile;</i>

RFAU.7	Studentul/absolventul diferențiază și comentează critic articulările istorice și teoretice ale concepției și proiectării oricărui ansamblu stabil sau dinamic în mediul construit / ambiant.	Studentul/absolventul elaborează cercetarea preliminară / studiile necesare definirii opțiunilor cu privire la stabilitatea elementelor din mediul construit / ambiant.	Studentul/absolventul cooperează, schimbă informații și manifestă spirit critic și flexibilitate în relația cu alți specialiști, pentru definirea soluțiilor optime privind stabilitatea elementelor proiectate. <i>h) problemele de proiectare structurală, de construcție și de inginerie asociate proiectării clădirilor;</i>
RFAU.8	Studentul/absolventul cercetează, descrie și discută în context istoric și teoretic principiile care guvernează exercitarea profesiei și rolul său în societate.	Studentul/absolventul elaborează dezvoltă componentele legate dimensiunea normativă / de reglementare în procesele de elaborare a documentațiilor specifice.	Studentul/absolventul cultivă dimensiunile colaborativă și etică în procesele de corelare / negociere a interdependențelor dintre diferitele discipline și factorii de decizie ai societății. <i>k) industriile, organizațiile, procedurile și reglementările care intervin în realizarea proiectelor arhitecturale și integrarea planurilor în planificarea generală</i>
RFAU.10	Studentul/absolventul este la curent cu metodele de cercetare aplicabile în domeniul arhitecturii	Studentul/absolventul gestionează date relevante în elaborarea soluțiilor proiectelor.	Studentul/absolventul selectează surse credibile și date corecte în cadrul propriului proces de documentare și de dezvoltare a soluțiilor. <i>g) înțelegerea metodelor de cercetare și pregătirea proiectelor de construcții;</i>

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea cu concepte prezente în spațiul tradițional – sedimentarea tradițiilor, importanța comunității, specificul local, continuitatea, evoluția și dezvoltarea relația om-loc-arhitectură.
8.2 Obiectivele specifice	• Dezvoltarea sensibilității pentru moștenire culturală, conexiunea cu locul, importanța arhitecturii în peisajul tradițional. • Înțelegerea fenomenului arhitecturii tradiționale în context global – evoluție, context cultural și de civilizație, identificarea și cunoașterea tiparului de evoluție culturală, de civilizație. • Cunoașterea evoluției, trăsăturilor arhitecturii tradiționale din România, capacitatea de a analiza comparativă. • Identificarea limbajului și dezvoltarea cunoașterii arhitecturii tradiționale pe teritoriul României • Formularea unei atitudini/ discurs arhitectural asupra contextului tradițional românesc.

9. Conținuturi

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Actualitatea temei și noțiuni introductive – tradiție, cultură, civilizație, identitate, vernacular vs rural	4	Expuneri cu proiecții <i>slideshow</i> . Dezbateri noțiuni noi, exemplelor și experiențelor individuale.	În cazul stării de alertă/ urgență: curs cu <i>slideshow</i> - share și discuții pe platforma online teams
Perspective asupra culturii și civilizației tradiționale - istorică, etnografică, antropologică, arhitecturală (tiparul și arhetipul)	2		
Retrospectivă arhitecturii tradiționale în context global.	2		
Arhitectura tradițională din România – valori și transformarea sistemului valoric	4		
Actori și acțiuni pe scena rurală românească	2		
Moduri de analiză și documentare a mediului tradițional. Exemplificare studii de arhitectură tradițională	2		
Rolul arhitectului, atitudini de intervenție în contextul tradițional. Dezbateri	4		
Studii de caz (invitați specializați în intervenții în mediul tradițional)	4		
Recapitulare și discutarea demersului de documentare	2		
Dezbateri liberă: identitatea arhitectului în mediul tradițional versus virtual	2		
Bibliografie • Bálint, Szabó. Arhitectura Vernaculară în regiuni multiculturale. Cluj-Napoca: Utilitas, 2009. • Constantin, Cristina, Cosmin Pavel, Locuința românească / Un fișier, Editura Universitară "Ion Mincu", 2022. • Gheorghiu, Octavian Teodor. Locuirea tradițională rurală din zona Banat-Crișana. Elemente de istorie și morfologie; Protecție și integrare. Timișoara: Eurobit, 2008. • Ghiduri de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural, Ordinul Arhitecților din România. • ICCPDC. Studii de arhitectură tradițională în vederea conservării și valorificării prin tipizare. Elemente de sinteză scrisă și desenată. Editori Gheorghe Polizu, Cristian Moiescu, Ion Popa, Cezar Niculiu, Călin Hoinărescu, Doroteia Cocheci și Bogdan Vancea - Ediție revizuită și completată. București: Institutul de Proiectare Prahova, 1989 • Matei, Adriana, Smaranda Todoran, și Călin Spănu. Valori arhitecturale transmisibile în Maramureșul Istoric - Volumul 2. Cluj-Napoca: U.T. Press, 2009. • Matei, Adriana. Identitate culturală locală. Cluj-Napoca: U.T. Press, 2004. • Voinea, Alina. Valori Identitare Transmisibile în Arhitectura Rurală Săsească din Transilvania, Presa Universitară Clujeană, 2022. • Zamfir, Romulus. Arhitectura populară de lemn din Transilvania în context european. Cluj-Napoca: U.T. Press, 2008.			

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Bibliografie			

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina și întreg conținutul acesteia reflectă standardele comunităților educaționale și profesionale specifice domeniului arhitecturii, fiind aliniată cu principiile Cartei UIA UNESCO pentru Educație în Arhitectură, ale Ordinului Arhitecților din România, ale întregii baze legale a reglementării profesiei de arhitect, precum și cu standardele specifice ARACIS.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare (și forma evaluare: continuă/sumativă)	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	Criteriile de evaluare urmăresc: Participarea, implicarea și prezența în cadrul cursului Criteriile de evaluare a lucrărilor: 1. prezență și participare la dezbateri, integrarea noțiunilor în discurs 2. calitatea documentării, 3. complexitatea reconstituirii/ releveului.	Predarea și prezentarea lucrărilor de documentare cu livrabile digitale și machetă	Criteriile 1 - 3 au pondere egală de 1/3 din nota finală. Nota maximă: nota 10
11.5 Seminar/Laborator /Proiect / practică	-		
11.6 Standard minim de performanță Satisfacerea criteriilor de evaluare în proporție de minim 50%.			

Data completării:	Titulari	grad didactic, titlu Prenume NUME	Semnătura
Septembrie 2025	Curs	As. Dr. Arh. Alina VOINEA	
	Aplicații		

Data avizării în Consiliul Departamentului	Director Departament Arhitectură Conf. Dr. Arh. Virgil Pop

Data aprobării în Consiliul Facultății	Decan, Prof. Dr. Arh. Șerban Dragoș Ion Țigănaș
